

Socialni sklad za podnebje: prizadevanja Parlamenta za pravičen energetske prehod

Socialni sklad za podnebje

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/parliament-moves-to-help-europeans-switch-to-clean-energy_N01_AFPS_220520_SCFN_ev

EU hoče pravičen energetske prehod. Kako bo socialni sklad za podnebje pomagal tistim, ki jim grozi energijska revščina?

Med predlaganimi ukrepi, ki so namenjeni temu, da [EU do leta 2050 postane podnebno nevtralna](#), so tudi dodatne zahteve za zmanjševanje izpustov na področjih prometa in gradbeništva. Novi predpisi naj bi spodbudili državljane in podjetja k vlaganju v alternativne vire energije, boljšo izolacijo in čist prevoz.

Da bi zagotovila pravičen in vključujoč podnebni prehod, je Evropska komisija predlagala ustanovitev socialnega podnebnega sklada. Sklad bo pomagal ranljivim gospodinjstvom, malim podjetjem in uporabnikom prevozov, ki jih energetska in prometna revščina lahko še posebej prizadene.

Sklad je del zakonodajnega svežnja Pripravljeni na 55, s katerim naj bi dosegli cilje evropskega zelenega dogovora in do leta 2030 zmanjšali emisije toplogrednih plinov za 55 odstotkov.

Preverite, kakšni so ukrepi EU za zmanjševanje izpustov CO2.

Boj proti energijski revščini ranljivih gospodinjstev

[Predlog pogajalskega izhodišča](#), ki sta ga pripravila odbora za okolje in za zaposlovanje in socialne zadeve, pravi, da je širom EU treba vpeljati enotne opredelitve energijske revščine in mobilnostne revščine.

Poslanci so se zavzeli za to, da se je treba posebej posvetiti izzivom na otokih, v gorskih regijah in na manj razvitih ter oddaljenih območjih. Pozivajo tudi, naj se državam, ki ne spoštujejo temeljnih pravic ali načel pravne države, prepreči dostop do sklada.

Na zahtevo Parlamenta se bo socialni sklad za podnebje začel izvajati leta 2026, eno leto preden bo sistem trgovanja z emisijami (ETS) razširjen na zgradbe in cestni promet (t. i. "ETS II"). Če bodo cene energije izjemno visoke, se lahko razširitev ETS prestavi za eno leto.

Del SCF se bo financiral z dražbo dovolilnic iz ETS II (do 65 milijard evrov), dodatnih 25 odstotkov pa bo zagotovljenih iz nacionalnih virov (skupaj 86,7 milijarde evrov).

Podpora bo namenjena le ukrepom in naložbam, ki upoštevajo načelo "ne povzročaj večje škode" in katerih cilj je zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv.

Decembra 2022 je Parlament dosegel [dogovor z državami EU o ustanovitvi tega novega sklada](#) v letu 2026, [aprila 2023 pa ga je sprejel](#). Da bi besedilo začelo veljati, ga mora uradno potrditi še Svet.

Energijska revščina in mobilnostna revščina

- Energijska revščina se nanaša na ranljiva gospodinjstva, ki težko dostopajo do energetske storitve, ki bi omogočala dostojno kakovost življenja.
 - Mobilnostna revščina se nanaša na gospodinjstva, ki imajo visoke stroške prevoza ali omejen dostop do dostopnih načinov prevoza.
-

Kako lahko socialni sklad za podnebje pomaga vam?

Socialni sklad za podnebje naj bi financiral konkretne ukrepe za boj proti energijski in

mobilitetni revščini, tako kratkoročno kot dolgoročno, denimo:

- Zmanjšanje davkov in prispevkov na energijo ali zagotavljanje drugih načinov denarne pomoči, ki bodo pomagali pri soočanju z rastočimi cenami cestnega prometa in kurilnega olja.
- Spodbude za obnovo stavb in za prehod k obnovljivim virom energije v stavbah.
- Spodbude za prehod od avtomobilov k javnemu prometu, deljenju avtomobilov in kolesarjenju.
- Podpora razvoju trga rabljenih električnih vozil.

Več o financiranju zelenega prehoda

- [Pravični prehod na zeleno gospodarstvo za vse evropske regije](#)
- [Evropski načrt za podnebno financiranje v višini 1000 milijard evrov](#)
- [Kaj je zelena naložba: evropska opredelitev bo spodbudila trajnostno financiranje](#)

Več

[Zakonodajni vozni red](#)

[Na kratko: socialni podnebni sklad \(april 2023\)](#)

[Svet: razlaga socialnega podnebnega sklada \(infografika\)](#)